

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

น้ำตาลทรายเป็นส่วนประกอบพื้นฐานสำหรับการทำอาหาร ทั้งอาหารคาว และอาหารหวาน เครื่องดื่ม ไปจนถึงเป็นวัตถุดิบสำหรับอุตสาหกรรมต่างๆ เช่น อุตสาหกรรมนม อุตสาหกรรมยา แนวน้ำตาลทรายในปัจจุบันมีมูลค่าทางการตลาดรวม 24,000 ล้านบาท (แบรนต์ เอจ, 2549) ปี พ.ศ. 2548 ปริมาณการบริโภคทั้งทางตรง และทางอ้อมโดยเฉลี่ย 30 กิโลกรัมต่อคนต่อปี หรือ 18 ช้อนชาต่อวัน เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2537 ที่มีปริมาณเฉลี่ย 27 กิโลกรัมต่อคนต่อปี หรือ 16 ช้อนชาต่อวัน (ศูนย์วิจัยกสิกรไทย, 2548) หรือมีการบริโภคเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 10.1 ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา แม้ว่าอัตราการบริโภคน้ำตาลโดยรวมจะสูงขึ้น แต่ก็มีกลุ่มที่คำนึงถึงสุขภาพ ใส่ใจในด้านการบริโภคมากขึ้น จำกัดการบริโภคน้ำตาลลง โดยเฉพาะผู้ที่ควบคุมน้ำหนัก กังวลว่าการบริโภคน้ำตาลจะมีผลเสียต่อรูปร่าง ไปจนถึงก่อให้เกิดปัญหาด้านสุขภาพ เช่น โรคอ้วน โรคฟันผุ โรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจขาดเลือด และโรคเบาหวาน ผู้บริโภคกลุ่มนี้หันไปบริโภคสารให้ความหวานทดแทนน้ำตาล หรือน้ำตาลที่มาจากแร่ธรรมชาติมากขึ้น (แบรนต์เอจ, 2549)

นอกจากยอดขายน้ำตาลทรายจะได้รับผลกระทบจากการมีกระแสกลุ่มผู้รักสุขภาพเพิ่มขึ้น ราคาน้ำตาลทรายที่สูงขึ้นก็ส่งผลกระทบต่อผู้บริโภคเช่นกัน น้ำตาลทรายเป็นหนึ่งในสินค้าที่ควบคุมราคา การควบคุมราคา หมายถึง การที่กรมการค้าภายในกำหนดราคา จำหน่ายไม่ให้จำหน่ายเกินราคาเพดานที่กำหนด โดยไม่สูงกว่า (กรณีสินค้าอุปโภคบริโภค) หรือต่ำกว่า (กรณีเป็นสินค้าเกษตร) ราคาที่กำหนด ในการดูแลเรื่องราคาราคาสินค้า กรมฯ มีภารกิจหลักในการดูแลราคาให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมสอดคล้องกับต้นทุน ทั้ง ในระดับต้นทุน (ราคา ณ โรงงาน) และปลายทาง (ราคาขายปลีก) โดยในลักษณะที่เป็นการดูแลอย่างเข้มงวด ได้แก่ กำหนด ราคาไม่ให้เกินราคาเพดานไว้ ณ ราคาใดราคาหนึ่ง เช่น ราคาขาย ปลิกน้ำตาลทรายขาวบริสุทธิ์ ไม่เกิน ก.ก.ละ 14.25 บาท เป็นต้น ส่วนในลักษณะที่มีการผ่อนปรนลง คือ การกำหนดให้ปิดป้ายแสดงราคา เพื่อให้ผู้บริโภคได้ตัดสินใจในการเลือกซื้อสินค้า โดย เปรียบเทียบราคาก่อนซื้อ แม้ว่าจะไม่ใช่การควบคุมราคาโดยตรง คือนั้นเฉพาะการปิดป้ายแสดงราคา แต่ในทางอ้อมก็สะท้อนถึง ราคาของสินค้า ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภคอีกทางหนึ่ง (กรมการค้าภายใน, 2548: ออนไลน์)

ทั้งนี้เนื่องจากคณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ปรับขึ้นราคาน้ำตาลทรายสูงขึ้นจากเดิมถึง กิโลกรัมละ 3.25 บาท ตั้งแต่วันที่ 7 มีนาคม พ.ศ. 2549 (สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.), 2549: ออนไลน์)

ตารางที่ 1 แสดงราคาน้ำตาลทรายรวมภาระบรรจ ในเขตกรุงเทพฯ และ
ปริมณฑล

ราคาจำหน่าย	เดิม	ใหม่
น้ำตาลทรายขาวบริสุทธิ์	14.25	17.50
น้ำตาลทรายขาว	13.25	16.50
น้ำตาลทรายสีร่ำ	12.75	16.00

หน่วย (บาท/กิโลกรัม)

ทรายหือน้ำตาลทรายที่เป็นที่นิยมในท้องตลาดมีอยู่ประมาณ 5-6 ทรายสินค้าได้แก่ มิตรผล
วังขนาย ลิน และ ทรายหือของคนกลาง (House Brand) ซึ่งจะไม่นั้นรูปแบบบรรจุภัณฑ์มากนัก แต่
อาศัยชื่อเสียงจากทรายสินค้าหลักทำให้สินค้านี้มีต้นทุนต่ำ เช่น ลีคเคอร์ไพรส์ ของ บิ๊กซี, แอโร่ ของ
แมคโคร นอกจากนี้ผู้ผลิตน้ำตาลทรายยังผลิตรูปแบบต่างกัน ได้แก่ น้ำตาลทรายขาวบริสุทธิ์
น้ำตาลทรายขาวธรรมดา น้ำตาลกรวด น้ำตาลทรายแดง น้ำตาลทรายสีร่ำ

นอกจากนี้ยังมีสารให้ความหวานทดแทนน้ำตาลซึ่งเรียกว่าน้ำตาลเทียม เช่น ทรายอิควอล ทราย
ฟิตเน่ ทรายไลท์ชูการ์ เป็นต้น (แบรนด์เอจ, 2549) จากสถานการณ์ดังกล่าว ทำให้ผู้บริโภคมักมีทางเลือก
ในการบริโภคน้ำตาลในหลากหลายรูปแบบ ผู้ผลิตและเจ้าของทรายสินค้าจึงต้องมีกลยุทธ์การตลาดที่
มีประสิทธิภาพ

การศึกษาถึงทัศนคติต่อการบริโภคน้ำตาลทรายของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร ซึ่งจะทำ
ให้ทราบถึงความรู้ความเข้าใจ ความคิดเห็น และพฤติกรรมกรรมการบริโภคน้ำตาลทรายในปัจจุบัน
ข้อมูลที่ได้จะสามารถนำไปใช้ปรับปรุงกลยุทธ์การตลาดสำหรับผู้ผลิตและผู้ประกอบการเพื่อสร้าง
โอกาสในการแข่งขัน และสามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้มากที่สุด

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาทัศนคติต่อการบริโภคน้ำตาลทรายของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบถึงทัศนคติของผู้บริโภคต่อการบริโภคน้ำตาลทรายในกรุงเทพมหานคร
2. สามารถเป็นข้อมูลให้กับผู้ประกอบการที่สนใจ เพื่อใช้ในการตัดสินใจวางแผนกลยุทธ์การตลาดสำหรับผลิตภัณฑ์น้ำตาล ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา

ทัศนคติ หมายถึง ความเข้าใจ ความรู้สึก และพฤติกรรมที่มีต่อคุณลักษณะต่างๆของน้ำตาลทราย แบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านการจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการตลาด

น้ำตาลทราย หมายถึง น้ำตาลที่ผลิตจากอ้อยอยู่ในลักษณะเป็นเกล็ด หรือผงบรรจุในบรรจุภัณฑ์เรียบร้อยพร้อมที่จะใช้บริโภค เช่น น้ำตาลทรายขาวบริสุทธิ์ น้ำตาลแร่ธรรมชาติ น้ำตาลทรายแดง บรรจุถุง บรรจุกระสอบ บรรจุซองยาว บรรจุซองเหลี่ยม บรรจุขวด เป็นต้น ทั้งแบบมีทรายหือและไม่มีทรายหือ

ผู้บริโภค หมายถึง บุคคลที่เคยซื้อน้ำตาลทรายที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร